

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 30.7.2004
COM(2004) 541 végleges

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI
PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK
ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

a digitális interaktív televíziós szolgáltatások együttműködési képességéről

[SEC(2004)1028]

VÉGREHAJTÁSI ÖSSZEFOGLALÓ

Ez a közlemény meghatározza a Bizottság álláspontját a digitális interaktív televíziós szolgáltatások együttműködési képességével kapcsolatban az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról szóló 2002/21/EK irányelv (a továbbiakban: a keretirányelv) 18. cikkének (3) bekezdése alapján.

A Bizottság ezt a felülvizsgálatot két szakaszban végezte el. Az 1. szakasz 2004 márciusában egy a digitális interaktív televíziós szolgáltatások együttműködési képességéről szóló bizottsági személyzeti munkaanyag – SEC (2004) 346 – közzétételét eredményezte.

Ez a közlemény a nyilvános konzultáció tapasztalataira épül. A közlemény alapjául szolgáló elemzés a kísérő SEC (2004) 1028-ként kiadott kibővített hatásértékelésben (EIA) található.

A keretirányelv 18. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy a Bizottság vizsgálja meg a 18. cikk hatásait az interaktív televíziós szolgáltatások tekintetében. Ha az együttműködési képesség és a felhasználók választási szabadsága egy vagy több tagállamban nem valósul meg megfelelően, a Bizottság intézkedhet egyes szabványok kötelezővé tétele céljával.

A nyilvános konzultáción kapott válaszok ellentmondásos képet adnak arról, hogy megfelelő együttműködési képesség valósult-e meg. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy a technológiai és a piaci környezet összetettségének, az együttműködési képességgel kapcsolatban a piaci szereplők igen eltérő megfigyeléseinek és sok tagállamban a keretirányelv kései elfogadásának figyelembevételével a felülvizsgálat célja alapvetően annak eldöntése, hogy indokolt-e egy vagy több szabvány kötelezővé tételét javasolni.

A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy jelenleg nincs egyértelmű ok a szabványok kötelező bevezetésére, ezt a kérdést 2005-ben kell felülvizsgálni. Időközben számos támogató intézkedést javasolnak, amelyekkel elő lehet segíteni az EU szabványügyi testületei által elfogadott API-k számára az egyetlen nyílt szabványt, a Multimedia Home Platform (MHP) szabványt használó interaktív digitális szolgáltatások kihasználtságát. Az intézkedések között szerepel egy tagállami csoport létrehozása az MHP végrehajtására, annak megerősítésére, hogy a tagállamok – az állami támogatásra vonatkozó szabályokra is figyelemmel – ajánlhatnak fogyasztói szubvenciókat az interaktív televízió-vevőkészülékekre, valamint a védett technológiákhoz való hozzáférés felügyelete.

A Bizottság annak biztosítására törekszik, hogy az európai polgárok az interaktív televíziós szolgáltatások egyre szélesebb skálájának előnyeit élvezhessék, és úgy ítéli, hogy a piac érdekeit jelen pillanatban az szolgálja legjobban, ha továbbra is az Európai Parlament és a Tanács által a keretirányelvben már megállapodott rendelkezéseket alkalmazzák.

1. HÁTTÉR

Az interaktív tévé a digitális televízióhoz (DTV) a videón túlmenően egy újabb funkcióréteget ad hozzá. A videó mellett az adatátvitelben átküldött alkalmazásokból áll, amelyeket a vevőkészülékben egy szoftvercsomag dolgoz fel, az úgynevezett alkalmazási program interfész (API). Európában ma több mint 32 millió digitális vevőkészülék van használatban¹, amelyek közül legalább 25 millió interaktív képességgel is rendelkezik.²

Az interaktív televíziók piaca európai API szabvány nélkül fejlődött ki. Kezdetben öt jelentős API volt Európában, de ezek egyikét sem szabványosította európai szabványügyi testület. Az egy bizonyos API esetében engedélyezett tartalmat vagy alkalmazásokat a más API-t tartalmazó vevőkészülékek nem tudták használni.³

Ez a helyzet az együttműködési képesség hiányával (mind a műszaki együttműködési képesség, mind a hozzáférési kérdések tekintetében), illetve a fogyasztó választásainak olyan lehetséges korlátozásaival kapcsolatos aggodalmakra adott okot, amelyek érinthetik az információ szabad áramlását, a médiapluralizmust és a kulturális sokszínűséget. Ezek az aggályok a következőképpen foglalhatók össze. A fogyasztók nem tudnának olyan szabványosított, univerzális vevőkészüléket vásárolni, amely valamennyi szabadon fogható, illetve fizetős televíziós interaktív szolgáltatás vételére képes, így a védett API-kat tartalmazó, költségesebb vevőkészülékek használatára kényszerülnének. A műsorszolgáltatók akadályokba ütköznének az interaktív szolgáltatások kifejlesztésében és biztosításában, mivel a védett API technológiákat ellenőrzés alatt tartó, vertikálisan integrált hálózatzemeltetőkkel kellene tárgyalniuk.

Ezek az aggodalmak vezettek el a 2002/21/EK irányelv (a keretirányelv) „Digitális interaktív televíziós szolgáltatások együttműködési képessége” című 18. cikkéhez.

A 18. cikk (1) bekezdése előírja a tagállamok részére, hogy a digitális interaktív televíziós szolgáltatások szolgáltatóit és a készülékek szolgáltatóit ösztönözzék egy nyílt API szabvány használatára.

A 18. cikk (2) bekezdése előírja a tagállamok számára, hogy az API-k tulajdonosait arra ösztönözzék, hogy bocsássanak rendelkezésre minden olyan információt, amelyre a digitális interaktív televíziós szolgáltatások szolgáltatóinak az API-juk által támogatott valamennyi szolgáltatás teljesen működőképes formáinak nyújtásához szükségük van.

A 18. cikk (1) bekezdése összhangban van az EU általános politikájával, amely nyílt szabványok használatát ösztönzi az egységes piacon. A 18. cikk (2) bekezdése elfogadja a valós piaci helyzetet, azaz a védett API szabványok létezését, és a műszaki előírások átláthatóságának biztosítására törekszik, hogy a tartalomszolgáltatók olyan interaktív alkalmazásokat építhessenek ki, amelyek ezekkel a védett szabványokkal működnek.

¹ ETSI TR 102 282, 2004. február, 11. o.

² Szabványosítás a digitális interaktív televíziózásban, versenymegbízás a CENELEC részére, 2003. április, 13. o.

³ A hagyományos DTV szolgáltatáshoz a vevőkészüléknek nem szükséges API-t tartalmaznia. Az API egy választható kiegészítő. Ezen túlmenően a DTV adatátvitel teljes mértékben szabványosított, Európán belül kizárólag ETSI-szabványok használatával.

A 18. cikk (3) bekezdése előírja, hogy a Bizottság 2004. július 24-ig vizsgálja meg a 18. cikk hatásait, amelynek megtörténte után a Bizottság a keretirányelv 17. cikkében foglalt hatáskörrel élve intézkedhet egy szabvány bevezetéséről.

Az Európai Parlament 2001. decemberi plenáris ülésén a Bizottság szóbeli kötelezettségvállalást tett az MHP szabványok felvételére az EU Hivatalos Lapjában kihirdetett azon szabványok jegyzékébe, amelyeket a tagállamoknak szorgalmazniuk kell, amint a keretirányelv 17. cikke előíranyozza.

Folyamat

A Bizottság a keretirányelv elfogadását követően haladéktalanul megkezdte e felülvizsgálat előkészületeit, aminek keretében független megbízással tanulmányt készítettett a lehetséges politikai lehetőségekről és megbízást adott az európai szabványügyi testületeknek annak kivizsgálására, hogy a további szabványosítás hogyan segíthetné elő az együttműködési képességet.⁴ A közzétett jegyzék tartalmazta az MHP szabványokat.⁵ A Bizottság azt is kijelentette, hogy az együttműködési képesség megvalósításának kézenfekvő módja az MHP széles körű elfogadása lenne.⁶

2004 márciusában a Bizottság szolgálatai nyilvános konzultációt indítottak a SEC (2004)346 bizottsági személyzeti munkaanyag (a munkaanyag) alapján. A konzultáció egy nyilvános meghallgatásból és egy, az Európai Parlament tagjai által szervezett informális szemináriumból állt.

2. A SZEREPLŐK ÁLLÁSPONTJA

A konzultáció a piaci szereplők széles körét aktivizálta, nevezetesen a gyártókat, hálózatüzemeltetőket, műsorszolgáltatókat és API szolgáltatókat, valamint a fogyasztói szövetségeket és más, egyedi álláspontok mellett elkötelezett személyeket. Összesen 51 piaci szereplő járult hozzá a több mint 350 oldalnyi, alaposan megvitatott anyaghoz, ami tanúskodik a vita fontosságáról az iparág számára. A válaszok két fő csoportba sorolhatók.

2.1. Akik a szabványok bevezetését pártolják

A nyílt szabványok – az MHP-t is beleértve – kötelező bevezetését támogatók számára az együttműködési képesség a fogyasztók szintjén nem valósult meg. Érvelésük szerint ez lenne az együttműködési képesség leginkább feljogosító formája, mivel maximálisra növeli a szolgáltatások és készülékek választásának lehetőségét a fogyasztók számára. A piac jelenleg fragmentált, és nem képes kihasználni az egyetlen szabvánnyal járó előnyöket.

A piaci erők állami hatósági beavatkozás nélkül valószínűleg nem képesek megfelelő együttműködési képességet biztosítani. A gyártók számára a skálamegtakarítás érdekében még mindig fontos célkitűzés egy kritikus tömegű értékesítés elérése európai szinten. Az olyan megoldások, mint a javasolt hordozható tartalom formátum (PCF) – amely lehetővé teszi a tartalom egyszeri felírását és sok API platformon való működtetését – segíthetnek, de nem jelentenek megoldást a szabadon fogható műsorok szolgáltatói számára. E

⁴ Hivatkozás a SEC(2004) 346-ban, a 31., 32., 40. lábjegyzetnél.

⁵ HL C 331., 2002.12.31., 32. o.

⁶ EP O/2002/40 szóbeli kérdés

műsorszolgáltatók esetében a pluralizmus és a választás szabadsága tekintetében a hozzáférési szabályok kompromisszumos megoldást jelentenek. A műsorszolgáltatók szolgáltatásainak a nézőkhöz való eljuttatása szempontjából továbbra is függenek a kapuőrként működő hálózatüzemeltetőktől. Az állami hatóságoknak a GSM-szolgáltatások példáját követve fel kell vállalniuk a határozottabb beavatkozást.

A kötelező nyílt szabványok, köztük az MHP, a fogyasztók választási lehetőségeinek és jogi biztonságának növekedésével járnának, ami a vevőkészülékek alacsonyabb árához és az analógról a digitális televízióra való átkapcsolás felgyorsulásához vezetne. Ha a műsorszolgáltatóknak nem kellene beleütközniük a védett API-k szükségtelen akadályába, ez javítaná az információáramlást, és ezáltal elősegítené a pluralizmust. A szolgáltatási innovációnak többé nem kellene az API-k jogosultjaitól függenie. A piac egyes alszegmensei azt is állították, hogy vagy a tagállamoknak kellene lehetőséget biztosítani arra, hogy megkövetelhessek egyetlen API használatát a területükön belül, vagy az EU egész területén csak a nyílt szabványos API-k legyenek legálisak. A nyílt szabványok bevezetésének nem kellene csak a szabadon fogható földi sugárzású tévére korlátozódnia, mivel ez nem oldaná meg a védett API-k okozta kapuóri problémát a kábelen és műholdon. A többi szabványt fel kell sorolni, ha nem esnek egybe a már felsorolt szabványokkal.

Az általános észrevételek az interaktív televízióknak a sevillai tanácsi ülésen hangsúlyozott, a lisszaboni agendát támogató képességére összpontosítottak, és kritikával illették a munkaanyagot a szabadon fogható televízióadás társadalmi szerepének figyelmen kívül hagyásáért. Az ezt az álláspontot támogató piaci szereplők többnyire szabadon fogható műsorok szolgáltatói voltak olyan tagállamokból, ahol a digitális televíziózás kevésbé fejlett, valamint egy nagy gyártó.

2.2. Akik a szabványok bevezetése ellen vannak

Ez a csoport azt állította, hogy az együttműködési képességet már elérték. Az együttműködési képességet másként látják: számukra az azonos interaktív szolgáltatások különböző terjesztési platformokon való hozzáférhetőségét jelenti. A fejállandóság és hálózati technológiák lehetővé teszik a tartalom eltárolását a különböző API rendszerek között. Ezek tartalmazznak olyan programkészítő rendszereket, amelyek számos API-hoz tudnak alkalmazást generálni – sokszoros programkészítés –, illetve a javasolt PCF-et.

E csoport számára az együttműködési képesség a piaci keresletre érzékeny tényező. Ahol van rá kereslet, az interaktív alkalmazások számos különböző platformon válnak elérhetővé. A példák között sorolhatnánk a szerencsejátékokat, a videojátékokat és az időjárás-előrejelzést. Az egydobozos univerzális vevőkészülék a magas költségek miatt nem valószínű, hogy sikeres lenne, és a különböző hálózatokon történő egyidejű közvetítés miatt szükségtelen, technikai akadály azonban nincsen. Az állami hatósági beavatkozás tekintetében azzal érveltek, hogy az európai DTV piac dinamikusabb az egyesült államokbelinél az állami hatóságok elnéző szabályozása miatt. A távközlési szabályozás hatáskörén belül a hozzáférési szabályok nagyjából elegendőek a pluralizmus és a vásárlói választás megőrzéséhez. A szabványok utólagos bevezetése a korábbi védett rendszerekbe történt jelentős beruházások kárára meggátolná a jövőbeni beruházásokat az innovatív technológiák következő generációiba.

E piaci szereplők általános megjegyzései a munkaanyagban felvetett nézetet támasztották alá, miszerint a DTV összetettsége számos tényezőt megváltoztat az egyszerűbb analóg modellhez képest. Előnyben részesítik az adatátviteli technológiák szabványosított rétegén felül történő

innováció lehetőségét, mint az internetes modell esetében. A tagállamokban tapasztalható nagyon eltérő piaci helyzetek miatt egyetlen technológia sem lehet egymagában megfelelő. A végrehajtás megfelelőségének értékelésekor a Bizottságnak figyelembe kell vennie a piaci elfogadás és az együttműködési képesség jelenlegi szintjét a teljes értékesítési láncban. A végrehajtás megfelelőségére vonatkozó jövőbeni végleges döntést leghamarabb 3–5 év elteltével lehet meghozni.

E csoport számára a nyílt szabványok bevezetésének költségei meghaladnák az azokkal járó előnyöket. Az MHP bevezetése erősen az interaktív képesség nélküli vevőkészülékek támogatására ösztönözné a piacot, tekintettel az MHP vevőkészülékek többletköltségeire és az interaktív televíziós szolgáltatások iránti erős kereslet hiányára.

Az ezeket a nézeteket pártoló piaci szereplők túlnyomórészt műholdas fizetős tévé- és kábelszolgáltatók voltak, többnyire olyan tagállamokból, ahol a DTV fejlett, és a védett API-kkal felszerelt vevőkészülékekből jelentős mennyiség van forgalomban. Ebbe a körbe tartoztak még egyes szoftver- és informatikai vállalatok – a védett API-k tulajdonosait is beleértve – és egy nagyobb gyártó.

2.3. Más álláspontok

Az állami hatóságok hozzászólásai azt tükrözték, hogy a DTV piacaik fejlettek-e – és ezért jelentős számú, védett API-kat használó vevőkészülékkel rendelkeznek –, avagy kevésbé fejlettek. Azokból az országokból, ahol az interaktív televíziózás a legfejlettebb, általában elégedett válaszok érkeztek, amelyek szerint az együttműködési képesség megfelelő szintet ért el.

A nemzeti és európai szintű fogyasztói szervezetek a nyílt szabványok bevezetését támogatták az együttműködési képesség elérése céljából.

A nyilvános meghallgatáson számos nagy olasz piaci szereplő határozottan támogatta az MHP-t, de bevezetésével kapcsolatban kétségeik voltak. Az olasz fogyasztóknak a válaszcsatorna funkcióval rendelkező MHP vevőkészülék megvásárlása után adott kormánysszubszvenció csökkentené az MHP többletköltségét. Az ilyen vevőkészülékeket ugyanazon az áron adják el, mint más, olcsóbb API technológiákat használó piacokon.

3. A BIZOTTSÁG ELEMZÉSE ÉS ÁLLÁSPONTJA

3.1. A 18. cikk eddigi hatása

A keretirányelv átvételével kapcsolatos késések⁷ azt jelentik, hogy a helyzet még nem érett meg a 18. cikk (3) bekezdése hatásainak átfogó értékeléséhez. A hírközlési bizottság (COCOM) műsorszolgáltatási al csoportjában folytatott megbeszélések azt tárták fel, hogy sok tagállamban folyamatos tevékenység folyik az együttműködési képesség működésével kapcsolatban, gyakran a digitális földi televíziózás végrehajtásához kapcsolódva.

A 18. cikk (2) bekezdése tekintetében viszonylag kevés tagállamban van a területén székhellyel vagy képvisellel rendelkező API szolgáltató, így ez a rendelkezés a többség

⁷ Az alkalmazás napján, 2003. július 24-én a 15 tagállamból 5 vette át az irányelvet a nemzeti jogba. 2004. május végéig a 25 tagállamból 9 nem fejezte be az átvételt.

számára eleve korlátozott alkalmazással bír. A Bizottság nem tud olyan szabályozóról, akihez hivatalos panasz érkezett volna arra vonatkozóan, hogy egy API tulajdonos elmulasztotta az összes olyan információ rendelkezésre bocsátását, amelyre az interaktív televíziós szolgáltatások szolgáltatóinak az API-juk által támogatott valamennyi szolgáltatás teljesen működőképes formáinak nyújtásához szükségük van. A védett API-k tulajdonosai azt állítják, hogy vannak ösztönzőik annak biztosítására, hogy valamennyi felhasználó az adott rendszer előnyeiből a lehető legnagyobb mértékben részesüljön, tisztességes, ésszerű, megkülönböztetéstől mentes feltételek mellett – mégpedig azért, mert vannak egymással versenyben lévő API-k.

A Bizottság megítélése szerint a 18. cikknek az a rendelkezése volt a leghatásosabb, amely előírta az együttműködési képesség és a felhasználók választására gyakorolt hatása 2004 júliusáig történő felülvizsgálatát. Ez vezetett ahhoz, hogy a piaci szereplők a kellő alapossgal kezdték megvitatni az együttműködési képesség fogalmát. A szabványügyi testületek a piaci szereplőktől mindkét oldalról jelentős támogatást kaptak az együttműködési képességről szóló két jelentés kidolgozásához. A piaci szereplők kiemelt fontosságot tulajdonítottak a kérdésnek, még ha a jogi követelmények jellegére és azok teljesítésének legjobb módjára vonatkozó véleményük el is tért olykor.

A konzultáció megállapította, hogy a szabad információáramlást, a médiapluralizmust és a kulturális sokszínűséget nem fenyegeti komoly, bizonyított veszély. A Bizottság megemlíti azonban a közelmúltban az Európai Parlamentben kifejezett politikai aggodalmakat⁸.

3.2. Központi kérdések

A konzultáción kapott válaszok erősen megoszlanak. A szabadon fogható műsorok szolgáltatói szemben állnak a műholdas és kábeltvéve üzemeltetőkkel és az informatikai piaci szereplőkkel. Mindkét oldal egy nagyobb fogyasztási elektronikai cikk gyártójának támogatásával bír.

A vita kritikus pontja az általános érdekek és a piaci erők közötti kapcsolat. A szabadon fogható műsorok szolgáltatói – azaz a közszolgálati műsorszolgáltatók – olyan közérdekű célkitűzéseknek hivatottak eleget tenni, mint a programkészítés és a terjesztési kötelezettség révén elérendő médiapluralizmus és a kulturális sokszínűség. A hálózatüzemeltetők a fejlett hírközlési hálózatok bevezetéséhez szükséges beruházásokon keresztül kulcsfontosságú szerepet játszanak a lisszaboni agenda megvalósításában. Mindegyik oldal törekszik a saját szerepe védelmezésére ezekben a politikákban, ha a másik oldal magatartásának némely aspektusát korlátozónak találja.

A műsorszolgáltatás nyújtásának vertikális integrációja a digitális infrastruktúrával a közszolgálati műsorszolgáltatók körében különös aggodalom forrása. A vertikális integráció például lehetőséget adhat a védett technológiáknak arra, hogy a fogyasztókat egy bizonyos digitális platformhoz vagy befolyásos piaci erőhöz kössék. A védett technológiák használatát versenyjogi felügyelet alatt kell tartani. Egyes esetekben a vertikális integráció nagyobb gazdasági hatékonysághoz vezethet⁹.

Az olyan közérdekek, mint a kulturális sokszínűség és a médiapluralizmus, központi szerepet töltenek be az európai társadalmi modellben, míg a gazdasági sikeresség annak

⁸ P5_TA(2004)0373 állásfoglalás

⁹ pl. a kétszeres árás megszüntetésével.

elengedhetetlenül szükséges feltétele, hogy az Unió megőrizze versenyképességét és a közérdekű célkitűzések megvalósításának és a digitális átállásnak a finanszírozásához szükséges forrásait. Az EU-ban ezeket a kettős politikai célkitűzéseket a közérdekek elérését célzó tartalmi szabályozás és a versengő piac – mint az innováció és az új beruházások megteremtésének eszköze – támogatására irányuló hírközlési szabályozás különválasztásával valósítják meg. Ez a két politika találkozik az API-val kapcsolatban, ami indokolja a jelenlegi vita hevességét.

3.3. Együttműködési képesség és a keretirányelv 18. cikkének (3) bekezdése

A keretirányelv 18. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy a Bizottság értékelje a 18. cikk hatásait. Ha a megfelelő együttműködési képesség nem valósult meg, a Bizottság a 17. cikk szerinti eljáráshoz folyamodhat, amely által egyes szabványok kötelezővé tehetők.

Az együttműködési képességet a keretirányelv, illetve a kapcsolódó irányelvek nem határozzák meg. A keretirányelv 17. és 18. cikkében való használatán kívül az együttműködési képességről szól még az egyetemes szolgáltatási irányelv¹⁰ 24. cikke, ahol ez a kifejezés a perifériák kapcsolódásához egy nyílt interfész csatoló segédprogram biztosítását jelenti.

A (31) preambulumbekzdés – amely a 18. cikket indokolja – az együttműködési képesség különböző szempontjait taglalja a következők kijelentésével:

- (1) az információ szabad áramlása, a médiapluralizmus és a kulturális sokszínűség biztosítása érdekében fogyasztói szinten ösztönözni kell a digitális interaktív televíziós szolgáltatások együttműködési képességét;
- (2) a nyílt API-k elősegítik az együttműködési képességet, vagyis az interaktív tartalom közvetítő mechanizmusok közötti hordozhatóságát a tartalom teljes funkcionalitásának sértetlenségével.

A Bizottság azt a következtetést vonja le, hogy figyelembe véve a munkaanyagban leírt környezet összetettségét, valamint a nyilvános konzultáción napvilágra került eltérő észrevételeket, a felülvizsgálat célja annak meghatározása, hogy indokolt-e most javasolni egy vagy több API szabvány kötelezővé tételét a piac egy vagy több szegmense számára.

A kísérő EIA-ban megvizsgálták azon különböző forgatókönyvek következményeit, amelyek szerint a szabványokat kötelezővé lehet tenni. Azok a javaslatok, amelyek szerint az egyes tagállamoknak lehetőségük kell hogy legyen egy vagy több nyílt szabvány kötelezővé tételére, összeegyeztethetetlenek az egységes piac elvével. Egy ilyen politika akadályokat gördítene a tagállamok közötti kereskedelem útjába.

Az MHP szabvány kötelezővé tétele egy EU-szinten megadott időpontra biztosíthatná a készülékek és szolgáltatások együttműködési képességét, de a tartalomszolgáltatóknak tovább kellene tárgyalniuk a fent említett hálózatokhoz és kapcsolódó szolgáltatásokhoz való hozzáférésről. A legtöbb hozzászóló felismeri azokat a problémákat, amelyeket ez a politika a már forgalomban lévő, API funkcióval rendelkező, 25 millióra becsülhető digitális vevődekóder (set top box) esetében jelentene, és valójában egyik nagyobb résztvevő sem javasolja az ilyen mértékű beavatkozást. A keretirányelv körüli tárgyalások történetének

¹⁰ 2002/22/EK irányelv, HL L 108., 2002.4.24., 51. o.

ismeretében kevésbé valószínű, hogy egy ilyen javaslat elnyerné a tagállamok szükséges támogatását.

A Bizottság azt a következtetést vonja le, hogy a piaci fejlődés jelenlegi stádiumában nincs egyértelmű ok arra, hogy általános EU-szintű szabványokról rendelkezzenek, és hogy az idő múlásával lehetővé fog válni, hogy a keretirányelv 18. cikkének rendelkezései teljes mértékben hatályba lépjenek. Azt is látni kell majd, hogy a védett API-kat használó üzemeltetők „kapuőri” szerepével kapcsolatos aggodalmak testet öltenek-e a szabályozó hatóságokhoz benyújtott formális panaszok formájában.

Az interaktív televíziózás eddigi korlátozott kereskedelmi sikere nem igen ösztönözte a piaci szereplőket annak biztosítására, hogy valamennyi szolgáltatás valamennyi vevőkészülék számára fogható legyen, ez azonban megvalósítható lenne. A piac bővülésével várhatóan a szolgáltatások együttműködési képességének párhuzamos fejlődése is együtt jár. Egy növekvő piacon az interaktív tartalom olyan fejlesztésének lehetősége, hogy különböző API platformokhoz lehessen igazítani, minimumkövetelmény a szolgáltatási együttműködési képességhez. A PCF és a fejlett programkészítési technikák elősegíthetik a tartalom API-k közötti hordozhatóságát.¹¹ Ez nem zárja ki az együttműködési képesség más formáit, beleértve a védett szabványoktól a nyílt szabványok felé történő elmozdulást üzleti indokoltág esetén. A kereslettel kapcsolatos bizonytalanság arra enged következtetni, hogy a vásárlók számára a választási lehetőség biztosítása érdekében a bonyolultabb és költségesebb végrehajtó motorok mellett az egyszerűbb, olcsóbb megjelenítő motoroknak továbbra is hozzáférhetőnek kell maradniuk.

A Bizottság 2005 második felében felülvizsgálja ezt a kérdést. Időközben az MHP szabvány további támogatása kedvezhetne az európai fogyasztóknak.

3.4. Támogató intézkedések

3.4.1. A tagállamok jobb együttműködése az MHP bevezetésében

A Bizottság az összetartó hatás elérése érdekében tagállami munkacsoportot hoz létre. A többek között a különböző tagállamok igen eltérő piaci fejlettsége által előidézett töredezettség megnehezíti a gyártók számára a skálamegtakarítás elérését. A cél olyan intézkedések meghatározása lenne, amelyek elősegítenék, hogy az MHP elérje a kritikus tömeget és kihasználja a skálamegtakarításokat, ami az árak csökkenéséhez és a piac fellendülésének jobb kilátásaihoz vezet. A széles körű elterjedésnek jelenleg az MHP többletköltsége az akadálya. Ez az intézkedés különösen a kisebb tagállamok megsegítésére szolgál.

3.4.2. Fogyasztói szubvenciók

Az MHP-hoz hasonlóan szabványos végrehajtó hajtóműveket tartalmazó berendezéseknek a fogyasztókra háruló többletköltsége csökkentésére a vásárlásoknak a fogyasztó szintjén történő szubvencionálása jelenti az egyik megoldást. A fogyasztói szubvenciók Olaszországban már hozzáférhetőek, és más, érettebb nemzeti piacokon az MHP vevőkészülékeket jelenleg ugyanazon az áron értékesítik a kiskereskedelemben, mint a korábbi olcsóbb API-t használó digitális vevőkészülékeket. A bevezetett feltételek a

¹¹ A PCF az interaktív televíziós alkalmazás 80%-át lefedhetné, de nem a legösszetettebbeket, például az elektronikus program útmutatókat.

lakosságot is arra ösztönzik, hogy inkább interaktivitással és válaszcatornával egyaránt rendelkező vevőkészüléket vegyenek az ilyen funkciókkal nem bíró egyszerű vevőkészülék helyett. A tagállamok ezért fogyasztói szubvenciókat ajánlhatnak fel. Az ilyen fogyasztói szubvencióknak technológiailag semlegesnek kell lenniük, meg kell felelniük az állami támogatási szabályoknak és azokat be kell jelenteni. Ideiglenesnek kell lenniük, és a túlkompenzálás elkerülése érdekében a vevőkészülékek költségének esésével arányosan kell csökkenniük. A vállalkozásoknak adott szubvenciók nem szerepelnek ebben a kezdeményezésben, és azokról a Bizottságot a szokásos eljárásnak megfelelően kell értesíteni.

3.4.3. A Hivatalos Lapban kihirdetett szabványok jegyzéke

A Bizottság jelzi szándékát két megjelenítő motor, a MHEG 5 és a WTVML felvételére a jegyzék legközelebbi frissítésekor, azoknak az ETSI általi elfogadásától függően. A felülvizsgált jegyzéket ezután véleményezésre benyújtják a COCOM-hoz a keretirányelv 17. cikkében előírányzottaknak megfelelően.

Az M331 megbízás 1. fázisában meghatározott szabványosítási munkaprogram során megszülető további szabványok esetében mérlegelik azok felvételét a szabványjegyzékbe, amikor hozzáférhetővé válnak. Ezek a fejlemények javíthatják az együttműködési képességet a munkaanyagban leírtak szerint.

3.4.4. A védett technológiákhoz való hozzáférés felügyelete

A Bizottság – megfelelő esetben a tagállamok segítségével – folytatja a védett technológiák a gyártók általi engedélyezésre való hozzáférhetőségének nyomon követését. A vevőkészülékekben a több kiegészítő technológia kombinálása az „egydobozos” univerzális vevőkészülék megvalósításának egyik módja. Ahol ezeket a funkciókat szabványosították – például a hangolóegységek esetében –, az egyetlen akadályt a költség jelenti, de a védett technológiák, mint például az API-k hozzáférhetősége terén nagyobb rendet lehet elérni. A hozzáférési és összekapcsolási irányelv¹² I. mellékletének 6. cikke már követelménnyé tette a feltételes hozzáférésű rendszerek szolgáltatói számára, hogy ezeket tisztességes, ésszerű és megkülönböztetéstől mentes alapon bocsássák rendelkezésre, amikor engedélyeket adnak ki a fogyasztói készülékek gyártóinak.

A Bizottság az eCommunications csomagról készülő rendszeres végrehajtási jelentésein keresztül nyomon követi a helyzet alakulását.

4. ÖSSZEFOGLALÁS

A Bizottság törekszik annak biztosítására, hogy Európa polgárai az egyre több adatátviteli platformon hozzáférhető interaktív DTV szolgáltatások egyre bővülő skálájából részesülhessenek, és úgy ítéli, hogy a piac érdekeit most legjobban az Európai Parlament és a Tanács által a keretirányelvben már megállapított rendelkezések alkalmazásának folytatásával szolgálja. A védett technológiák használata ezen túlmenően továbbra is versenyjogi felülvizsgálat tárgyát képezi.

¹² 2002/19/EK irányelv, HL L 108., 2002.4.24., 12. o.

A Bizottság kiegészítő intézkedéseket tesz annak érdekében, hogy ösztönözze az MHP szabvány önkéntes végrehajtását, amely jelenleg a legfejlettebb nyílt API szabvány Európában.

A Bizottság célja továbbra is az, hogy a 18. cikket valamennyi tagállam teljes mértékben és hatékonyan átvegye, de a környezet összetettségének, a piaci szereplők különböző észrevételeinek és a keretirányelv sok tagállamban kései elfogadásának figyelembevételével arra a következtetésre jutott, hogy nem helyénvaló megítélni, hogy az együttműködési képesség a 18. cikk (3) bekezdésének összefüggésében megfelelően megvalósult-e. Ez a felülvizsgálat azonban nem igazolta azt a nézetet, hogy a kulturális sokszínűséggel és a médiapluralizmussal kapcsolatos aggályokat csak az API-kra vonatkozó egyetlen szabvány bevezetésével lehetne legyőzni. A médiapluralizmusra vonatkozó vita több lényeges eleme – nevezetesen a médiatulajdonosság és -felügyelet – a tagállamok illetékességi körébe esik.

A Bizottság 2005 második felében felülvizsgálja a helyzetet.